

norsk
soroptima

■ **Reisen til Moldova**

■ **Nasjonalt nettverkskonferanse**

Kjære Soroptimister

Riktig godt nytt år! Jeg håper dere har hatt en fin ferie og samlet mye energi til å ta fatt. Utfordringer og muligheter ligger foran oss. Det er noe spesielt med et årsskifte hvor ettertanken får tatt noen ekstra sveip,- både på dem og på det som var, og på alle de ubrukte mulighetene som nå ligger der. Jeg tror ikke så mye på det å ha nyttårsforsetter, men refleksjon rundt hvordan jeg vil bruke tiden min er viktig.

Desember og Nobelprisutdelingen ble for oss alle en særdeles sterk avrunding av fjoråret. For en utrolig kraft i en liten kropp, og for et sterkt budskap! Malas tale vil gå inn i historien blant de store. Og aldri har jeg vel vært sikrere på at soroptimistenes sterke satsing på utdanning er noe av det viktigste vi kan bidra med. Unionen har støttet en håndfull større utdanningsprosjekter det siste året, og årsrapportene fra klubbene forteller om mange klubbprosjekter,- hjemme og ute. Det adderes opp til en imponerende innsats både i kroner og arbeid.

Årsrapportene forteller også at mange arbeider godt og målbevisst for å styrke klubbene. Fjorårets innsats på rekruttering ga mange nye medlemmer. Så her er det bare å fortsette med uforminsket kraft. Ekstensjonskomiteen og DK-ene har satsset på å få lagt gode tips og ideer i en idebank på medlemssiden. Bruk den aktivt og gå gjerne sammen flere klubber om felles rekrutteringsmøter. Lær av hverandre!

Sommerens store begivenheter nærmer seg. Den elektroniske påmeldingen til R&L i Stavanger er startet, og vi håper på stor deltakelse. To delegater fra hver klubb er et krav, men ellers er det åpent for alle som har lyst. En flott anledning til å oppfriske gamle bekjentskaper og få nye. Vi satser også i år på eget treff for de yngste, og vi betaler for to unge observatører som velges fra klubber som har vært kreative på rekrutteringssiden. Her blir det forhåpentlig knivskarp konkurranse.

Det er også åpent for påmelding til SI Kongressen i Istanbul i juli. Unionen har besluttet å gi tre reisestipend (deltakeravgift). Ingen andre krav enn lyst til å

reise og oppleve Soroptimisteventyret. Hver klubb kan nominere 1, og vi trekker lodd.

Etter en lang, stille juleferie venter vi nå i spenning på innspillene fra klubbene på det tilsendte utkastet til ny strategiplan. Nå har dere sjansen til å påvirke. Er det de rette tema som har fokus? Og er det passe spisset? Planen skal være vår viktigste rettesnor for arbeidet i den neste fireårsperioden.

Arbeidet med en kommunikasjonsplan går også fremover. Bruken av våre informasjonskanaler til intern informasjon har nå funnet en god fordeling av stoff og aktualitetsgrad. Et års-hjul som beskriver dette er felles arbeidsredskap. Men det gjenstår å styrke den eksterne informasjonen og profileringen. Jeg er meget fornøyd med at vi i siste år både fikk avgårde en meget tidsriktig resolusjon om barns rettigheter som resulterte i omfattende svar fra to departementer. Og våre to innspill til Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementets arbeid med nye meldinger om hhv. Familiepolitikk og Likestilling, ble en god start på en mer synlig aktiv samfunnsrolle. Takk til Høringsgruppen. Det blir jevnlig kommentert at vi som organisasjon skal være partipolitisk nøytrale, men «politiske standpunkt» er ikke noe vi skal skygge unna. Kanskje vi heller skal oppfordre klubbene til i større grad å diskutere samfunnsutfordringer og være aktive i debatten. Slik skjerper vi vår årvåkenhet og engasjement.

SIE er nå inne i runden med innmelding av kandidater til sentrale verv. Vi håper å kunne spille inn en eller flere kandidater, og vil gjerne ha forslag fra dere. Vi ser allerede at valgkampen er i gang mellom tre alternative presidentkandidater. Nydelig å oppleve at det kan være slik også.

La det bli rift om vervene i vår egen union også (frist 20. januar) og på klubbnivå!

*Med glad soroptimisthilsen på vegne av unionsstyret,
Gerd*

Nytt år, nye muligheter!

Når du leser dette er jeg i full gang med å lage min vanlige januarutstilling i biblioteket. Der finner jeg fram bøker og tidsskrifter som tar for seg det folk flest har som nyttårsforsett: spare penger, slanke seg, trene mer, slutte å røyke... I januar er det folksomt på treningssenteret, det er gjerne kø på de mest populære apparatene og gruppetimene. I februar er det verste nyttårsrushet over, heldigvis!

Hva er ditt nyttårsforsett? Er en slank, veltrent kropp det viktigste for deg, så gå for det! Til syvende og sist er det som teller at du tar godt vare på deg selv; å spise riktig og mosjonere er gode virkemidler, men husk også at egenpleie i form av små pustehull i hverdagen er like viktig som ei økt med corebar, eller hva det nå heter alt det der. Å ta seg en rolig tur i skog og mark, eller gå innom en kunstutstilling, kan gi gode opplevelser som er med på å senke skuldrene og gi energi.

For energi trenger vi for å fortsette arbeidet vi gjør i denne klubben. Jeg synes vi har vært veldig flinke og arbeidsomme i året som har gått, men vi kan ikke hvile på laurbærene!

Stå på videre, sammen er vi sterke og kan gjøre en forskjell i hverdagen til medsøstre som er vanskeligere stilt enn oss.

Sissel

- 04 Veien fram til nye hjemmesider for Norgesunionen og klubbene
- 06 Unionsnytt og R&L-møte
- 07 R&L-møte 2015
- 08 Hjertelig velkommen!
- 10 Redaksjonen informerer
- 12 Reisen fra Moldova
- 15 Innspillseminar om familiepolitikk
- 16 Vold mot minoritetskvinner – en likestillingsutfordring!
- 18 Kjølesalg til folket og Borge Soroptimistklubb 25 år
- 19 Friggjøringsjubileet 2014 på Samovarteateret i Kirkenes
- 20 Flekkefjord-klubben var aktiv under TV-aksjonens innsamling
- 21 Medlemsnytt
- 22 Vi minnes
- 23 Bokhjørnet og oppskrift

Norgesunionen

Unionspresident:
Gerd Halmø
unionspresident@soroptimistnorway.no

1. visepresident:
Kirsti Guttormsen
1visepresident@soroptimistnorway.no

2. visepresident:
Marit Hetland
2visepresident@soroptimistnorway.no

3. visepresident:
Jorunn Thortveit
3visepresident@soroptimistnorway.no

Unionskasserer:
Gro Johnsen
unionskasserer@soroptimistnorway.no

Unionssekretær:
Lisbeth Dybvik
unionssekretaer@soroptimistnorway.no

Unionssuppleant:
Marit Egge
unionssuppleant@soroptimistnorway.no

Landssekretær:
Aud Brønn
landssekretaer@soroptimistnorway.no

Guvernører:
Aud Baadstrand Skare
governor1@soroptimistnorway.no

Marit Øgard Aasbrenn
governor2@soroptimistnorway.no

Programansvarlig:
Unn Baadstrand Skare

Assisterende programansvarlig
Kari Sofie Mitter

Redaksjonen

Redaktør:
Sissel Haugen

Red.sekretær:
Sylvi Larsgård Eliassen

Økonomiansvarlig:
Synnøve Fagerhaug

Redaksjonsmedlem:
Randi M. Hessen

Redaksjonsmedlem:
Hilde Skjong Sylte

Redaksjonsmedlem:
Hilde Grytting

Design og layout: MOOD Grafisk Design AS
Trykk: Møklegaards Trykkeri AS

Frist for innsending av materiell:
5. i hver måned - måneden før!
HUSK! Send høyoppløselige bilder.

Forsidefoto: «Buone Feste» av Nic McPhee

Norsk Soroptima kommer ut med 6 nummer årlig og er medlemsblad for Norges 2000 soroptimister. Som del av Soroptimist International, en NGO (non governmental organisation) for kvinner, er vi tilknyttet FN med representanter i FNs organer i New York, Geneve, Wien, Paris, Roma, Nairobi og Kairo. Soroptimistene har konsultativ status i FN og Europarådet. Organisasjonen er en upolitisk sammenslutning av klubber og arbeider for internasjonal forståelse, vennskap, fremme av menneskerettighetene, bedring av kvinners stilling i alle samfunn, respekt og forståelse for andres arbeid.

Veien fram til nye hjemmesider for

Et kjent ordtak sier: «*Veien blir til mens du går*», etter vår mening gjelder det også jobben med å utvikle Norgesunionens nye hjemmesider. Men det har vært en spennende, lærerik, utfordrende, arbeidskrevende og ikke minst; morsom vei å gå. Noen humper i terrenget har vi støtt på, men med gode krefters hjelp har vi kommet oss videre. AV NORGESUNIONENS NETTANSVARLIGE: BRITT NORDGREEN, BERGEN OG ÅGOT ALNES ORVIK, MOLDE

Det hele startet på R&L møtet i Bergen i 2011 hvor det i sak 9-11: «*Unionsstyrets handlingsplan til strategiplanen for 2004 – 2011, status og videre arbeid pr. 1.5.2011*» bl.a. står følgende under pkt 3: «*Driften av Norgesunionen må profesjonaliseres: a. Bidra til utvikling av Norgesunionens hjemmeside. En arbeidsgruppe har laget et forslag til modernisering av hjemmesiden. Unionsstyret legger frem forslag på Representantskapsmøtet om å omdisponere midler fra Soroptima til utvikling av hjemmesiden*».

På R&L møtet i Drammen i 2012 ble det vedtatt å avsette 75.000 fra Soroptimas driftskonto til videreutvikling av hjemmesidene. Unionspresident Sigrid Ag og hennes styre ga oss så i oppdrag å innhente tilbud fra leverandører av nettsider og publiseringsverktøy. Samtidig sendte vi et spørreskjema til alle klubber og ba om innspill til utforming av ny hjemmeside. Mange klubber svarte, og vi fikk gode råd med videre. Den tidligere arbeidsgruppen sine konklusjoner, og unionens satsingsmål om å bedre kommunika-

sjonen i organisasjonen ble det også lagt stor vekt på. Som kjent ble Gevir AS i Kristiansand valgt som leverandør av nye sider og nytt publiseringsverktøy, Umbraco. Det var også Gevir som hadde levert de gamle sidene, noe som gjorde at kommunikasjonen ble enklere. Og nå startet det en lang prosess. Først et 2 dagers kurs hos Gevir i det nye publiseringsverktøyet og gjennomgang av våre tanker og planer for de nye sidene. Vel hjemme var det bare å sette i gang med en mengde oppgaver:

Oppbygging av strukturen på unionens nye nettsider. Opprette klubbsider på åpen og lukket del (medlemsområde), tildele brukernavn og passord for publisering, medlemsregister og webmailer. Overføre og tilpasse stoff fra «gamle» til nye sider. Innhente stoff og produsere eget stoff til sidene. En rekke møter på Skype oss i mellom for å diskutere og samordne arbeidet. Revidere retningslinjene for nettansvarlige både i unionen og for klubbene. Utarbeide veiledere for Umbraco og klubbenes webmail, osv., osv.

Webkurs 2013 Drammen.

Norgesunionen og klubbene

I mellomtiden arbeidet Gevir med design. På utvidet unionsstyremøte i januar 2013 ble de første sidene med ny design presentert. Tilbakemeldingene var gode og unionsstyret godkjente det hele. 1. februar 2013 ble Norgesunionens nye hjemmeside lansert. En gledens dag.

Klubbsidene

Norgesunionens sider var nå på plass, men klubbene var de «samme gamle». Flere og flere klubber ønsket å fornye sine sider, og spørsmålet om opplæring i publisering kom opp. Etter en dialog med unionsstyret, sa vi oss villige til å dra rundt i landet og holde kurs for klubbene i distriktene. For å få litt trening i miljøer vi kjente godt, ble vi enige om å starte i egne distrikter (Vest og Nord-Vest). Status i dag er at vi har holdt kurs for alle distrikter med unntak av Nord 2 og Nord 3. Distriktskontaktene fortjener en stor takk for jobben de har gjort med å ha kontakten mot klubbene, skaffe kurslokaler og servering. Alle kursdeltakerne har møtt med den største glød og entusiasme - mange hadde nesten ikke lyst eller tid til pauser! Tilbakemeldingene om det nye publiseringsverktøyet har vært udelt positive, brukervennlig og enkelt er ord som er brukt. Vi må også ta med at noen klubber har satt i gang på egen hånd uten kursing, bare med litt veiledning fra oss.

Av våre 65 klubber er det nå 55 som har nye sider. Målet er alle klubber og unionsstyret har satt en sluttfrist for de resterende til **1. mars 2015**. Vi ser fram til at når vi samles til R&L møte i Stavanger i mai er alle nye klubbsider oppe og går.

Da gjenstår det bare at vi sier hjertelig takk for godt følge på veien. ■

«Ung observatør» til R&L 2015

Unionsstyret ønsker flere yngre soroptimister som deltakere på årets R&L i Stavanger 29.-31. mai 2015. Derfor vil styret dekke kostnader til deltagelse i forbindelse med årets R&L til to observatører under 45 år slik vi også har gjort de foregående år. Unionen dekker deltageravgift, arrangement fredag kveld, dagpakke lørdag og søndag, festmiddag og hotell i dobbeltrom for to netter, per «ung observatør». Merk at reiseutgifter ikke dekkes av unionen. Rekruttering er et spesielt prioritert område for unionen og klubbene. Særlig er nytenkning om rekruttering viktig.

Som tidligere år, har unionen valgt følgende utvelgelseskriterium for "ung observatør" også i 2015: "Rekruttering i klubbene: Innovative grep og omstilling".

Klubbene som ønsker at deres yngre observatør/observatører til R&L 2015 skal velges, bes sende en begrunnelse til 1. visepresident Kirsti Guttormsen (1visepresident@soroptimistnorway.no) innen 15. februar 2015. I begrunnelsen bør klubben si noe om innholdet i rekrutteringsplanen for klubben (handlingsplanen), hvilke grep man har gjort på rekrutteringsfronten i 2014 og hvilken effekt dette har hatt eller forventes å få. Klubben bør også si noe om hvordan den jobber med synlighet. Opplys gjerne hvor mange nye medlemmer klubben fikk i 2014, og i hvilken aldersgruppe. Det presiseres imidlertid at det er evnen til å tenke nytt som er

det viktigste ved utvelgelsen, ikke en enkel utregning av hvilken klubb som har fått flest medlemmer i løpet av fjoråret. Oppgi samtidig navnet/navnene på den nominerte observatør(er) fra klubben som er under 45 år.

De som velges ut som "ung observatør" vil bli presentert på representantskapsmøtet i Stavanger. Det forventes ellers at vedkommende gir en kort presentasjon av sin klubbs arbeid med synlighet og rekruttering på distriktskontaktmøtet som avholdes i Stavanger i forkant av R&L, om ettermiddag fredag 29. mai (ca. kl. 14-16).

Klubbene oppfordres til å orientere og motivere yngre medlemmer til å delta som observatører. Det er en flott mulighet til å treffe soroptimister fra hele landet og lære mer om organisasjonen. Observatørene melder seg på og betaler på vanlig måte på elektronisk påmeldingsskjema til R&L møtet i Stavanger på unionens hjemmeside. Frist for påmelding er 28. februar. 1. visepresident og leder av ekstensjonskomiteen vil foreta utvelgelsen før 23. februar. Alle klubber som nominerer kandidater vil bli underrettet om utfallet. Refusjon for deltagelsesutgifter gjøres av unionskasserer.

Spørsmål vedrørende "Ung observatør" rettes til 1. visepresident Kirsti Guttormsen. ■

SI-KONGRESSEN I ISTANBUL:

En mulighet for alle!

Soroptimist 20th International Convention arrangeres i Istanbul 9.-12. juli 2015. Tema for kongressen er: *"Soroptimists educate to lead. Fresh ideas empowering women."* Det blir flere foredrag og interaktive workshops om temaet, og således gode muligheter til å lære og å utveksle ideer med andre soroptimister fra hele verden! I tillegg er det flere sosiale events – her kan man stifte bekjenskaper med soroptimister fra flere verdenshjørner. Se webside for kongressen: <http://www.si-istanbul2015.org>

Unionsstyret har besluttet å utlyse tre stipend for deltagelse på SI kongressen. Stipendet innebærer full dekning av deltakeravgiften for påmelding før 28. februar (395

Euro). Reise og opphold må den enkelte selv bekoste. Hver klubb kan nominere en kandidat blant sine medlemmer. Unionen forutsetter at klubbene selv velger et medlem som er motivert for å reise. Vi oppfordrer klubbene til å nominere et medlem som kanskje ikke har deltatt på internasjonale møter tidligere.

Nominasjonen sendes 1visepresident@soroptimistnorway.no innen 15. februar 2015. Utvelgelsen til de tre stipendene skjer basert på loddtrekning blant de nominerte.

Vi benytter samtidig anledningen til å oppfordre norske soroptimister til deltagelse på SI kongressen.

Yngretreff fredag 29. mai 2015 ifm R&L - møtet i Stavanger

Vi gjentar suksessen fra tidligere og inviterer alle soroptimister under 45 år og yngre gjester (reflektanter) fra hele landet til yngretreff fredag 29. mai 2015 i tilknytning til R&L-møtet i Stavanger.

Arrangementet vil være et tilbud til de yngre deltagerne på R&L-møtet hvor målet er å knytte kontakter med unge soroptimister over klubb- og distriktsgrensene. Tiltaket vil også være et bidrag til å rekruttere yngre medlemmer til klubbene.

Yngretreffet skal være på De røde sjøhus hvor også Sosialt treff foregår fredag kveld. Yngretreffet starter kl 18.00. Vi får et innlegg om et aktuelt tema (legges på web når klart) og ellers er det tid til mingling. Etter yngretreffet, som varer en times tid, tilbringer vi resten av kvelden sammen med alle soroptimistene på Sosialt treff samme sted.

Vi tror dette blir en fin mulighet til å bli kjent med soroptimister fra andre klubber, både yngre og eldre, samt få faglig påfyll.

Soroptimister melder seg på yngretreffet på det elektroniske påmeldingsskjemaet til R&L møtet på unionens hjemmeside. Dere melder dere da på ved å krysse av på Sosialt treff og ved å krysse av på yngretreff i tillegg. Dere betaler da for

å delta på Sosialt treff, det er ingen ytterligere avgift for deltagelse på yngretreffet.

Det presiseres at også andre enn soroptimister kan melde seg på yngretreffet. Tenk gjennom om det er yngre yrkesaktive kvinner som dere ønsker å invitere!

Gjester melder seg på ved epost til 1. visepresident (1visepresident@soroptimistnorway.no) og ved betaling til unionskasserer i Norgesunionen på konto: 2801.13.38757, kr. 450,-. Merk innbetalingen Yngretreff. Gjester bes ikke benytte det elektroniske påmeldingsskjema.

Vi oppfordrer klubbene til å orientere yngre medlemmer og gjester om yngretreffet og vurdere å gi økonomisk støtte til deltagelse på yngretreffet.

Påmeldingsfrist for alle er 28. februar 2015.

Spørsmål angående yngretreffet rettes til 1. visepresident Kirsti Guttormsen

Salgsbord/stands på representantskaps- og landsmøtet i Stavanger

Klubber som ønsker salgsbord/stands skal melde dette til unionskasserer@soroptimistnorway.no Gro Johnsen innen 1. april 2015

Ta med følgende opplysninger:

- Klubb
- Kontaktperson (navn, e-post og mobil)
- Hva skal selges/produkt
- Plassbehov (helt/halvt bord)
- Andre behov (strøm, veggplass)

Obs! Nye salgsprodukter med Soroptimistlogo må være godkjent av Unionsstyret.

Husk at 10% av salget under R&L skal gå til Utdanningsfondet (unntak for prosjektene Go for Water, Moldova, Lilla sløyfe). Unionskasserer vil kontakte de som skal ha stands med nærmere informasjon i god tid før møtet.

Hjertelig velkommen!

Stavanger Soroptimistklubb feirer 65-årsjubileet i år med å ønske alle soroptimister velkommen til årets representantskapsmøte, helgen 29.-31. mai. Vi har reservert værelser og møterom midt i sentrum, på Clarion Hotel Stavanger i Arne Rettedalsgt. 14. Festen lørdag kveld blir på hotellet.

Reisemuligheter

Hovedveien, E 39, er nå adskillig raskere og mer behagelig å kjøre enn før, og forbindelsene nord- og nordvestover er betydelig bedret ved hjelp av tunneler og broer; turen mellom Bergen og Stavanger tar bare rundt fire timer. Et alternativ til å kjøre selv er selvfølgelig kystekspresen, som har hyppige bussruter rundt hele kysten. Buss- og jernbanestasjonen ligger sentralt, rett ved 'byens smilende øye' Breiavatnet. Fra flyplassen er det gode forbindelser til hotellene i sentrum. Det finnes avgiftsbelagte p-plasser i nærheten av hotellet.

Deltakelse

Ifølge lover og vedtekter skal hver klubb delta med to representanter, som begge har tale- og stemmerett. Vi minner om at disse to skal være valgt på klubbens årsmøte i 2014. Men møtet er åpent for alle, og vi håper at flest mulig vil komme til Stavanger for å treffe gamle venner, bli kjent med nye, og oppleve kosmopolittbyens enestående kultur og atmosfære.

I tillegg til representantene, anbefaler vi dette treffet for alle observatører: et slikt møte viser hvem vi er, hva vi står for, og hva vi oppnår i vår verdensomspennende organisasjon.

Påmeldingsfrist

Vi har satt fristen for bindende påmelding til 28. februar. Påmelding skjer enkelt og greit på nettet.

En liten – og trolig overraskende - byvandring

Fredag kveld arrangerer vi en liten vandring, langs historiske

Vågen hvor seilskuter og fiskebåter kunne ligge tett i tett, gjennom den sjarmerende 'fargegaten' til de Røde Sjøhus, hvor vi alle samles til mat og underholdning i fellesskap. Her blir også Yngretreffet arrangert.

Program fredag 29. mai: Kl. 18.00 Yngretreff i De Røde Sjøhus, og kl. 19.00 starter byvandringen fra hotellet.

Program lørdag 30. mai: Kl. 09.00 start representantskapsmøtet. Kl. 19.00 festmiddag med aperitif.

Program søndag 31. mai: Kl. 09.00 start landsmøtet. Slutt med lunsj kl. 13.30.

Priser:

Deltakeravgift, betales av alle: kr. 500,-.

Hotell: Enkeltrom pr. natt, kr. 1000,-. Dobbeltrom pr. natt, kr. 570,- pr. person

Sosial samling fredag kveld: kr. 450,-

Festmiddag lørdag: kr. 820,-.

Møtedeltakelse: Lørdag kr. 545,-. Søndag kr. 450,-.

Byen ble grunnlagt på kjærlighet

Tabloidvarianten er at Stavanger ble grunnlagt på begjær. Rundt 1125 ønsket Kong Sigurd – som selvfølgelig var katolikk – seg en ny kone. Han måtte over Nordsjøen for å finne en kirkens mann til å fristille ham. Som takk ble benediktinermunken Reinald fra Winchester første bisp i et nytt bispedømme. Han tok med steinhuggere og murere til å bygge den nye katedralen, slik at det ørlille nye bysamfunnet var flerkulturelt helt fra først av. Og kongen og hans nye

dronning holdt mye av hverandre, ifølge sagaen. Ergo kan vi også hevde at byen er grunnlagt på kjærlighet.

Den lille byen var ytterst sårbar, kanskje aller verst på 1600-tallet da Christian Kvart tok fra den både bispedømme og byprivilegier fordi hans egen, nye Kristiansand skulle blomstre. Historien er full av opp- og nedturer. Mest ned. Men år med rikt sildefiske ga arbeid og inntekt, og inspirerte til oppbygging av en stor flåte. Da silden sviktet og handelshusene ramlet i 1880-årenes krise, slik vi leser i Alexander Kiellands Fortuna, kom redningen i form av hermetikkindustri og spesielt da sardiner: King Oscar ble et begrep, jorden rundt.

Siden Ekofisk-feltet ble bekreftet i 1970, har Stavanger vært sentrum for norsk olje- og gassutvikling: en by rik på entreprenører. Og folkeslag. Hvor raskt byen ble kosmopolitisk, viste seg i fremveksten av 'lysløypa', med serveringssteder fra en rik blanding av kulturer.

Dette gjenspeiler seg også i kulturlivet. Kanskje finner du tid til å oppsøke noen av Antony Gormleys over 20 stillferdig reflekterende bronsemenn. I tillegg til interessante og aktuelle gallerier og museer, et fransk-norsk senter og et historisk teater, har vi nå et konserthus med to saler som i seg selv så opplagt er en reise verd. Elskere av klassisk musikk fryder seg over Stavanger Symfoniorkester som holder internasjonalt nivå. Men musikk eller ei, her er mye for alle, fra Norges beste ishockeylag Oilers, internasjonal sandvolleyball og sykkelrace via festivaler som Glad Mat, kammermusikkfesten ICMF og Nuart til de årlige litteraturdagene.

Hvem vet, kanskje vil soroptimistdagene i Stavanger inspirere til nye, opplevelsesrike ferier? ■

Redaksjonen informerer

Nå har vi redaksjonen i Ålesund vært med på tre utgivelser av Soroptima og har følgelig gjort oss noen erfaringer vi vil dele med dere. Dette er ment som informasjon, ikke skremselspropaganda!

Først og fremst; vi har fått ny e-postadresse! Den er: soroptima@soroptimistnorway.no. Hit sender du stoff som skal med i bladet. Fristen er som før, den 5. i hver måned - måneden før utgivelse av et nummer.

Teksten du vil ha inn i bladet, ber vi om blir sendt inn som et Word-dokument. Det er selvfølgelig mulig å skrive teksten rett inn i e-posten, men om du sender den i Word, vil det lette arbeidet for oss. Vi har også en bønn om at minneord ikke har mer enn ca 230 ord.

Kopi av avissider prøver vi å unngå. Spør heller journalisten om å få teksten og eventuelle bilder, og send det til oss. Resultatet blir så mye bedre og det blir langt mindre støy på siden. Både journalist og fotograf blir selvfølgelig kreditert.

Bilder er vi glade for å få - men de må være høyoppløselige! 300 DPI eller PPI (pixel per inch) er den størrelsen vi har å gå ut i fra. (Jo større, jo bedre). Dette for å få best mulig kvalitet på bildet i trykken. Å få tilsendt tekst og bilder i en PDF-fil gjør jobben vanskelig for oss. Blant annet fordi vi er pålagt å lese korrektur og rette feil på det vi sender fra oss og det får vi ikke gjort på en PDF-fil. Vi sender ikke rett til trykkeriet, men til en grafisk designer som gjør layouten for oss.

Rett etter den 5. i måneden før utsendelse, har vi møte i redaksjonen. Hvis du ikke har fått svar på henvendelsen din før, vil du få det etter dette møtet der vi har bestemt hva som får plass i det neste nummeret. Vi tilstreber at alle skal få svar.

Husk at dette er noe vi gjør i fritida vår. De aller fleste i redaksjonen er i full jobb, så ingen av oss sitter og "våker" over e-posten til Soroptima! Det kan med andre ord ta litt tid før du får svar, så å sende en e-post på formiddagen der det blir spurt om sånn og sånn er greit, for så å sende en ny på ettermiddagen; "siden jeg ikke har hørt noe, så..." vil kanskje ikke gi forventet resultat.

Til sist men ikke minst: er du oppført med riktig adresse i medlemsregisteret? Det er denne adressen trykkeriet sender bladet til. Mange av bladene kommer i retur. Er du en av dem som ikke har fått bladet denne måneden, så sjekk adressen din i medlemsregisteret. Vi ettersender ikke, det blir for dyrt med den mengden retur vi har.

Vi håper at dere fortsetter med å sende inn mye stoff til oss.

Hilsen
Redaksjonen

Spør

Norsk design - Norsk produksjon

- god norsk smykkekunst, designa av klesdesignar Anne Lise Tollefsen og utforma og laga i samarbeid med Sylvsmidja på Voss.

Spennande heilnorske smykke til deg som likar det ekte.

sylvsMIDJA

- handverk frå
VOSS

www.sylvsmidja.no

BUSKERUD: Gull Design, Kongsvik **HORDALAND:** Bræstad Olsen EHF, Arvick, Berges • Rosevare, Arne Uge, Nilsen, Segen • Gulmed p. Gornvillgraven, AJ, Lagner, Segen • Berneid, Vig og Gull, Lykke, Arne, Arvick, Berges • Medseg, 4 Eklund, Voss • Gustafsen Time, Arve, Os • Rosevare Os, Berneid, Berges, Rosenhol **HEMARE:** Arnes Gull og sølv, turidning, Steinar **MØRE OG Romsdal:** Gullmed, Ivori Brands, Maris **ØST:** Oulund, Høygaard CC, Vail • Jøger, Ivar, Birkov **RINGDAL:** Gullmed G. Christensen, Tora, Tora • Gullmed, Berntsen, Hønen, Sivorange • Jæren, Gull og Sølv, Sør • Odd, Egge, Gull og Sølv, Hagenrud **ØSTRE OG FJORDANE:** Fyll og Bakkum, Sigrud **TEIEMARE:** Gulmed i T. Sande, Bjellum **VESTER:** Gulmed, K. J. Fossnes, Sønnen, VEST-AGDRE Gulmed i F. Petersen, Fellestad

Reisen til Moldova

Tenk, nå skulle det skje, jeg skulle få reise til Moldova og møte barna i «Den store familien»!

AV FRID LØKKEN

Det hele startet egentlig for et par år siden da Svolværklubben ble spurt om vi kunne tenke oss å hjelpe. Liv Handeland hadde nettopp vært i Moldova hvor det er mange som har det svært tungt og med behov som vi i Norge vanskelig kan forstå. Vi sa selvfølgelig ja til å være med å støtte Moldova-prosjektet og høsten 2012 startet vi.

Vi samlet inn klær til nyfødte, små og store barn, men også til eldre voksne. Alt ble etter hvert sendt til medlemmer i Chisinau, Edinet og Cahul og fordelt på tre ulike behovsområder:

- Rehabiliterings- og krisesenter for unge kvinner og deres nyfødte barn
- Sykehus for tuberkuløse barn
- Dagsenter for eldre kvinner og menn

Vi hadde utrolig flaks da ikke mindre enn to bedrifter her i Svolvær, akkurat i starten av innsamlingen, skiftet eiere. I begge tilfellene hadde de klær som skulle dumpes. Heldige oss, vi fikk 17-18 store esker med helt nytt tøy, det meste var barneklær av alle mulige slag. Det strømmet også inn klær fra medlemmer, venner og andre som bare ville hjelpe til. Resultatet ble bortimot 35 flyttekartonger med barn-, ungdoms- og voksenklær, noen leker og hygieneartikler fikk også plass i eskene.

For å dekke fraktkostnadene fikk vi bidrag fra både privatpersoner og bedrifter. Ved utgangen av 2013 hadde vi fått ca. 15 000 kr til prosjektet. I tillegg fikk vi en del presse i begge de lokale avisene, Lofotposten og Våganvisa. Det har gjort vårt Moldovaprojekt kjent blant mange «lofo-

tinger» og folk har vist en meget positiv innstilling til det vi gjør for folk i Moldova.

Mange har spurt oss om vi er sikre på at det som sendes kommer frem til rette personer. Det har vi heldigvis fått bekreftet fra medlemmer i klubbene i Moldova – alle klær har kommet frem til dem de var tiltenkt. Det er både godt og inspirerende for det fortsatte arbeidet å få slike tilbakemeldinger. Det fikk vi også bekreftet fra Liv Handeland og Britt Fusdal som var i Moldova i vår. Det besøket resulterte bl.a. at vi fikk en ny forespørsel.

Sitat fra Livs mail til oss:

Vi besøkte den nyeste klubben i Moldova, som heter Nisporeni. De spurte forsiktig om vi trodde at noen kunne hjelpe en familie med 11 barn mellom 6 og 18 år. I vinter døde moren i familien, og faren er fraværende. En tante har tatt over omsorgen, men hun har selv 6 barn i samme alder! De er rett og slett veldig fattige, og mangler det meste. Er det noen mulighet for dere til å ta dette som et "prosjekt"? De trenger klær og sko, skole-ting (papir, blyanter, osv.), sengetøy, håndklær, mat. Det er viktig at barna får gå på skole! Det er dessverre ingen selvfølge.

Hele klubben sa enstemmig ja til dette prosjektet også. Vi gikk umiddelbart til verks med å samle inn klær og andre saker som familien kunne ha behov for. På kort tid hadde vi seks store esker klare og et par måneder senere kunne vi sende ytterligere tre esker. Også denne gang hadde vi hellet med oss da vi fikk ca. 15 helt nye sengesett med dyne- og putetrekk fra en butikk i byen.

Eskene sendte vi til tre av medlemmene i Nisporeni, Maria (president), Veronica (proj.ansv.), og Zinaida (sekretær). Nå var vi spente på hvordan dette skulle tas imot. Gleden var stor blant våre medlemmer da vi fikk mail med et fotografi av hele den store familien sammen med de seks første eskene.

Så kom det enda en forespørsel fra Moldova-komitéen. Var det noen fra Svolværklubben som ville bli med på høstens reise til Moldova?! Gjett om det var, og den lykkelige utvalgte var meg! Spenningen var stor fra første dag. Hva skulle jeg få oppleve, hvilke mennesker skulle jeg få møte. Hvordan ville det bli å få møte «den store familien»?

Da tiden for avreise var inne, pakket jeg min største koffert med kosedyr, skrivebøker, en mengde blyanter, viskelær, pennal og ransler som en stedlig bokhandler hadde gitt oss. En god del hjemmestrikkede lester og ikke minst, hjemmestrikket nydelig baby-tøy fikk også plass. Reisen gikk fint bortsett fra en kansellering Wien - Chisinau som førte til en ekstra reisedag. Vel fremme i Chisinau viste det seg at vår

bagasje var blitt igjen et sted på veien... Heldigvis hadde jeg det beste reisefølge man kan ønske seg, Liv Handeland, Britt Fusdal og Lone Ziegerman!

Etter tre dager med sprengfullt program, kom endelig turen jeg hadde ventet på. Søndag den 5.oktober dro vi på hel-dagstur til Nisporeni. Solveig Urdal, Ingjerd Ingeborgrud, Margareta Miljeteig, Violeta Bunescu og vår eminente sjåfør var med. Første stopp var et møte med Soroptimistene i Nisporeni. Deretter dro vi til Galinas barnehage, så besøkte vi fødestuen på sykehuset i Nisporeni - men disse møtene er det noen andre som skal fortelle dere om!

Etter et par timers kjøring tok vi av fra den ny-asfalterte hovedveien og kjørte ytterligere to, tre kilometer i sneglefart på en særdeles humpete vei. Helt mot slutten av dagen var vi endelig fremme hos «Vår store familie». Det viste seg at alle guttene, sammen med far/onkel, var ute på åkeren og arbeidet. Fru Onica og alle ti jentene var imidlertid hjemme på gården. Nå kunne jeg få bekreftet enda en gang at eskene var kommet frem slik de skulle. De tre minste jentene dukket først opp, så kom de andre fram en etter en, blyge til å begynne men også litt nysgjerrige. Etter hvert ble det fotografier og da klarte vi å lokke fram noen forsiktede smil.

Av det jeg hadde med i kofferten, var det ranslene og litt andre småting som ble gitt til jentene og gjett om de ble glade for dette. Kosedyrene mm havnet i barnehagen i Nisporeni (håper jeg).

Før vi kom til familien besøkte vi som nevnt sykehuset i Nisporeni. Der møtte vi en kvinne som hadde født sitt åttende barn, en jente. Av mangel på barnetøy, var den nyfødte lin-

det i et klede. President Maria sa at hun personlig skulle sørge for at «mitt» barnetøy (som ble igjen på Marias kontor) ville bli overlevert til akkurat denne mammaen – veldig bra! Det viste seg at vår families vanskelige situasjon hadde fått en del oppmerksomhet i den lokale pressen. Det hadde ført med seg hjelp fra kommunen og en annen hjelpeorganisasjon. Hjelpen bestod bl.a. i å få reparert kjøkkenet med nytt vindu og golvbelegg, nymalte vegger, gasskomfyr, kjøleskap og en vaskemaskin. Forhåpentligvis vil dette skape bedre boforhold for familien.

Siden innlagt vann er en sjeldenhet, så har også denne familien en brønn på gården, og ja, så ble vaskemaskinen ganske enkelt plassert oppå brønnen!

I ei innhegning ved gårdsplassen hadde de noen høns, gjess og en gris i en binge, så de hadde tilgang på egg og kunne slakte en høne i ny og ne. Hvor lenge grisen fikk leve fikk jeg ikke rede på...

Fru Onica var veldig glad for alle klærne og de få par sko vi hadde fått med i eskene og sengetøyet satt hun også stor pris på. Dessverre er det ikke tillat å sende brukte leker eller sko, men vi hadde lurt med noen få veldig pent brukte par. For Svolvær Soroptimistklubbs videre arbeid er det nettopp sko, klær og annet nødvendig skolemateriell vi satser på. Vi ønsker å være med å sikre at barna kan komme seg til skolen og gjennomføre sin utdanning. Utdanning, utdanning og atter utdanning har vært et tema under hele denne reisen.

Vi har gledelig nok fått tilbud om hjelp fra en rumener her i Svolvær. Han kan oversette norsk / rumensk / norsk og det vil gjøre saker SÅ mye enklere for kommunikasjonen mellom familien, Maria og hennes medlemmer i Nisporeni, Violeta og oss.

Tiden gikk rasende fort og plutselig var det tid å dra tilbake til Chisinau. Det var enda mange ting jeg gjerne skulle fått vite mer om, men nå er i hvert fall kontakten opprettet mellom Nisporeni og oss. Den alltid så fantastiske Violeta, som hadde jobben som oversetter, vil også i fremtiden svare på spørsmål og ting vi måtte lure på.

Reisen har vært en fantastisk opplevelse fra begynnelse til slutt. Møtet med de andre deltagerne, både norske og moldovske var i seg selv verdt turen, men det å få treffe barna og besøket på sykehuset gjorde mest inntrykk. Jeg tenkte mer enn en gang - nå tar jeg med meg min pensjon og flytter ned hit, til Moldova og Nisporeni. Jeg ville bare bli der sammen med de nydelige jentene. Dem må vi bare passe på! Jeg skulle gjerne vært der og strikket sokker, luer og...ja, dere skjønner sikkert hva jeg mener, ikke sant!

På siste medlemsmøte i Svolvær holdt jeg en times presentasjon fra reisen til Moldova. Jeg håper jeg klarte å formidle de sterke inntrykkene jeg fikk, bl.a. fra gripende foredrag om vold i nære relasjoner, det viktige arbeidet med å få rent drikkevann, utdanningsprosjekter, barnehager og Life skills. Nå er det bare å se fremover og fortsette det gode arbeidet og gjøre de rette tingene i sann soroptimistisk ånd! ■

Solveig, Ingjerd, Zinaida, Frid, fru Onica, Maria, Margareta og de tre yngste jentene.

Innspillseminar om familiepolitikk

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet arrangerte innspillseminar til ny familiemelding 11. november 2014. Det er over ti år siden forrige familiemelding og familiesituasjonen i Norge har endret seg mye i løpet av disse årene. Familiemeldingen forventes å bli fremmet for Stortinget i 2016. Soroptimistene leverte skriftlig innspill hvor hovedbudskapet var at barnehager, skoler og skolefritidsordninger må bemannes med nok fagfolk og at ordningene må sees i sammenheng. AV INGJERD JUEL INGEBORGRUD

Det var stor oppslutning om seminaret. Over 90 personer deltok. Antallet organisasjoner som var representert var noe lavere. Statsråd Solveig Horne ønsket velkommen og ledet seminaret. I sin innledning var statsråden opptatt av at regjeringen i den nye familiemeldingen ønsker en tydelig kopling mellom familie- og oppvekstpolitikk samt etablere et godt sikkerhetsnett for utsatte familier.

Statsråden er opptatt av følgende sentrale temaer:

- Trygge og gode oppvekst vilkår
- Godt foreldreskap
- Likestilt foreldreskap
- Vold og overgrep
- Barnefattigdom

Innlegg fra seks organisasjoner

Det var seks organisasjoner som holdt forberedte innlegg:

- Voksne og barn v/Randi Talseth
- Norske Kvinners Sanitetsforening v/forskningsansvarlig Elisabeth Swärd
- Norges Kvinne og Familieforbund v/forbundsleder Elisabeth Rusdal
- Landsrådet for Norges barne- og ungdomsforbund v/styreleder Stian Seland
- MiRA Ressursenter for kvinner med minoritetsbakgrunn v/leder Fakhra Salimi
- Norges Røde Kors v/seniorrådgiver Kristina Rickfelt

Alle organisasjonene hadde litt forskjellig innfallsvinkel på temaene som ble tatt opp, men det var mange temaer som gikk igjen og alle var opptatt av at familiemeldingen må omfatte alle forhold som berører en familie:

- Familien og foreldreskap
 - Barns stilling i fremtiden
 - Barnehager med nok fagfolk
 - Skoler med nok fagfolk
 - Forebygge vold
 - Inntektssikring for å hindre barnefattigdom
 - Det må legges til rette for å ta seg av de som faller utenfor
 - Yrkesliv for kvinner – også for dem fra andre kulturer
 - Det må bygges flere broer mellom offentlige og private, for eksempel samarbeid med frivillige organisasjoner
- Norges Røde Kors har en fin definisjon på gode oppvekstvilkår: Det er viktig for barn å bli sett og hørt, å være trygge, oppleve mestring og ha gode venner.

Ordet-fritt

Etter de forberedte innleggene var det mulighet til å tegne seg for korte innlegg. I løpet av pausen hadde 17 tegnet seg på en talerliste. Det kom ikke frem noe vesentlig nytt i disse 17 innleggene, men de ulike organisasjonene fortalte om egen organisasjon og hadde forskjellige prioriteringer.

Hovedinntrykk fra seminaret

Innspillene fra organisasjonene passer godt med temaene statsråden er opptatt av, men hvordan de forskjellige utfordringer skal løses, er det noe forskjellig syn på. Det synes imidlertid å være enighet om at, å forebygge eventuelle problemer er bedre enn å søke og løse allerede oppståtte problemer. Det passer godt med Soroptimistenes innspill om at det er viktig med nok fagfolk i barnehager og skoler for å kunne oppdage eventuelle problemer i familien på et tidlig tidspunkt. ■

NASJONAL NETTVERKSKONFERANSE

Vold mot minoritetskvinner

Konferanse i Oslo 29.11.14 i regi av MiRA-Senteret

MiRA er et ressurscenter for innvandrere og flyktningekvinner. Her møtes engasjerte og samfunnsaktive kvinner og unge jenter med minoritetsbakgrunn. Gjennom fellesskap ønsker de å synliggjøre ressurser og potensialer som minoritetskvinner besitter. AV GERD LOUISE MOLVIG, GUVERNØRSUPPLEANT

MiRA-senteret har i over 20 år fungert som et nasjonalt ressurscenter på integrerings- og likestillingsfeltet. Årets konferanse satte søkelyset på vold mot minoritetskvinner. De hadde hentet inn meget kompetente foredragsholdere og forskere fra både Norge, Sverige og Finland, samt en representant for det Feministiske Initiativ ved EU parlamentet i Brussel. Scenen var innrammet av to roll-ups med følgende tekst: *Empowerment, not Charity – La din røst bli hørt! - Din stemme teller! MIRA har gjennomført en kampanje i 2014 #youreverydaystruggle*. Mange kvinner hadde sendt inn bilder fra sin daglige kamp, men vinneren hadde fotografert en liten fugl i kulden. Til stor ettertanke for mange!

Konferansen startet med vakker sang av en kvinnelig musiker fra Zimbabwe. Samtidig spilte hun på et instrument kalt imbira, som ga en meget følsom klang. Hun ble etterfulgt av Kai-Morten Terning, statssekretær i BLD. Han minnet om at vold i nære relasjoner koster mellom 4,5-6 milliarder kroner/år, i tillegg kommer alle enkeltskjebnene. 10 % er utsatt i Norge, og den alvorligste volden rammer kvinner. I norske kresesentra er minoritetskvinner overrepresentert (66 %). Vold er en kriminell handling og kan aldri forsvares med religion, kultur eller tradisjon. Han refererte til ny tiltaksplan (2014-2017) med fokus på tidlig innsats/forebygging og påpekte at *"en god barndom varer livet ut"*. Han etterlyste godt foreldreskap og handlekraft fra både offentlig, privat og frivillig sektor som kan resultere i riktig hjelp og behandling til rett tid. Vold og seksuelle overgrep mot barn og ungdom må bekjempes, likeledes tvangsekteskap og kjønnslemlestelse. Det gis bo- og støttetilbud til unge som er utsatt for tvangsekteskap. Det er opprettet seks koordinatorstillinger hos IMDi (Inkluderings- og mangfoldsdirektoratet), og i videregående skole er det i dag 30 minoritetsrådgivere. (Personlig kjenner jeg godt til dette arbeidet). Statssekretæren var stolt over Norges prioritering, og fortalte at man også har et forskerprogram til en prislapp på 50 mill., som skal gå over fem år.

Fakhra Salimi er leder av MiRA-senteret og en sterk re-

presentant for minoritetskvinnene. Hun henviste til FN, som bekrefter at 35 % kvinner i verden har opplevd vold, noen steder er tallet 70 %. Vold er mer utbredt enn vi tror! Kjønnsdiskriminering er et helse- og samfunnsproblem og alvorlig brudd på menneskerettighetene. Minoritetskvinner i Norge kommer fra over 200 land. Det kan være familie-gjenforening, asylsøkere, flyktninger, mennesker med opphold på humanitært grunnlag eller midlertidig oppholdstillatelse (ofte papirløse). 2013 var det verste året for partnerdrap i Norge, og minoritetskvinner var overrepresentert, men er underrepresentert når det gjelder anmeldelser. De rapporterer ikke vold fordi de er redde for konsekvenser. Kontrollhensyn er viktigere enn likestillingshensyn.

Fra dyktige fagpersoner ble vi sterkt minnet om **individ - versus kollektivtenkning**. Minoritetskulturer er mer patriarkalske, mer undertrykkende, kvinnen blir ikke sett på som et individ, men en kultur. Mannen henter ofte sin makt fra denne kulturen, han blir "kulturifisert" og i kraft av det en voldsutøver. Kvinnene mangler ofte utdanning, bolig, jobb, sosiale nettverk, språkferdigheter og informasjon om retts-sikkerhet, Det må derfor arbeides på flere plan samtidig. Forsker Mona-Iren Hauge fra Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress minnet om at barn ofte er tilstede når kvinner utsettes for vold. Dette gir en perspektivfor-skyvning, slik at man kan snakke om flere typer overgrep samtidig. Barn/unge som opplever dette, har økt risiko for rusmisbruk, depresjon og aggressiv atferd. Det er skadelig for barnet, gjør dem utrygge, gir lav selvtilitt og øker risikoen for å utsette andre for vold. De får også dårligere fysisk og psykisk helse, svekket konsentrasjon og oppmerksomhetssvikt. Kripos er bekymret for at 7 av 10 barn på Statens Barnehus er ikke-etnisk norske. For meg var det overraskende å høre at både far og mor utøver vold mot barna. Selv om ikke-vestlige land har mest barnevold, utøver også mor i vestlige land vold.

Vi ble minnet om at norske kvinner snakker om "glasstaket" som er til hinder for likestillingen, i det globale Sør har de

en likestillingsutfordring!

jerndører. If you help us to break the door, it will be better for the next generation. Nordisk solidaritet ble etterspurt, samtidig som man ønsket samarbeid og ikke at man kjempet mot hverandre (kvinne er kvinne verst).

Chiku Ali, opprinnelig fra Tanzania, er spesialkonsulent og ressursperson i Bergen kommune. Hun har daglig samtaler med voldsutsatte og viste oss sterke bilder både fra Norge og andre land. Kollektiv ære er et ukjent begrep for de fleste i Norge, men er kanskje hovedgrunnen til at kvinner tåler så mye lidelse. Vi må få bedre kunnskap om skam/ ære/ kultur for å nærme oss problematikken. I was going to tell you, but then you leftIstedenfor faktakunnskap, lar vi oss påvirke av media og aviser når det gjelder etnisitet.

En representant fra det svenske "Feminist party" oppfordret til å fokusere på problemet, ikke ofrene. Hun mente det største problemet var i Sverige, ikke utenfor landet og fryktet ytterligere reaksjoner fra Sverige-demokratene hvis de fikk presentert for mye data. Ellers ble det bekreftet både fra svenske og finske foredragsholdere at de hadde samme

erfaringer fra sine land som i Norge. Vold er et symptom på et underliggende problem, som ikke alltid blir tatt på alvor verken av politiet eller andre øvrighetspersoner. Vi lærte mye om voldens mange ansikt, om voldsalarmer og omvendt voldsalarm (festes på den som utøver volden). Det ble fortalt at mange menn som slår, ønsker hjelp. Vår påtropsende unionspresident, Kirsti Guttormsen, var også på konferansen. Selv om tematikken var alvorlig, hadde vi en hyggelig lunsj sammen.

Samtlige foredragsholdere leverte utdypende bidrag til voldsproblematikken, mange med henvisning til forskning. Det gjorde dagen enda mer tankevekkende. Det ble opplyst at vedvarende fattigdom øker risikoen for vold. Kvinner opplever skam, maktesløshet og blir emosjonelt ustabile. Vold, psykisk eller fysisk med slag og spark, er en større trussel enn terror. Kvinner blir i enkelte kulturer fortsatt sett på som prinsesse eller hore.

Snart skal julen feires. Altfor mange kvinner og barn vil trenge et krisesenter. Ingen tvil etter dagens konferanse! ■

Kjolesalg til folket

Bergen Soroptimistklubb arrangerte sitt andre kjolesalg av innsamlede kjoler, lørdag 22. november på Kafe Magdalena, som er eid av Kirkens Bymisjon. Responsen var enda bedre enn i fjor, og vi fikk inn til sammen kr. 33 700,-! AV SIRI NYGÅRD-TORKEHAGEN FRA BERGEN SOROPTIMISTKLUBB

Pengene vil bli fordelt mellom Kirkens Bymisjon (kr. 5000,- for leie av lokale), Norske soroptimisters utdanningsfond og klubbens eget prosjekt "Hope Through Education" (HTE) i Sør-Sudan. HTE sponser skolegang for jenter fra barnehage t.o.m. ungdomsskolenivå. Dette er jenter som ellers ikke ville hatt mulighet til skolegang.

Fra neste skoleår, som starter etter nyttår, vil prosjektet bli utvidet med to plasser, slik at i alt 6 jenter vil få sponset skolegang! Dette ble mulig etter suksessen kjolesalget hadde i fjor, og gjennom to donasjoner fra medlemmer. Årets suksess trykker plassene ytterligere.

Kjolene som ble samlet inn var både donasjoner fra medlemmer, venner og bekjente, og helt fremmede kvinner som hadde sett plakatene, eller lest om arrangementet i avisen. Vi hadde masse flott å selge, i alle kvaliteter og stiler, og fra alle stilepoker fra siste halvdel av 1900-tallet. Gøy!

Lang kø før åpning! Den intense jakten.. "Hvis du gjør litt sånn her"... Designer Maria Stigen kommer med gode tips. Fornøyde kunder i alle aldre! God stemning! Tipp, topp, tomme opp! På juleavslutningen ble det gjort stas på arbeidsgruppen, med fanfare og diplom, ordentlig staselig. Vi har klart det to år på rad; nå er det offisielt en tradisjon! ■

Borge Soroptimistklubb 25 år

Borge Soroptimistklubb innledet sitt 25 års jubileum med å invitere til støttekonsert i Torsnes Kirke tirsdag 11. november 2014. TEKST AV KARI EVENSEN – FOTO: PETTER EVENSEN

En fullsatt kirke fikk høre en sprudlende Majken Christiansen som med sitt band, Torstein Ellingsen, David Skinner, Ulf Johansen Werre og Stig Hvalryg skapte en helt unik stemning. Stor musikalitet og et utrolig samspill som ga oss en stor jazzopplevelse.

Fantastisk og magisk var tilbakemeldingene fra et fornøyd publikum.

Vi retter en stor takk til alle våre sponsorer, Majken Christensen med band og publikum som kom og delte denne opplevelsen med oss.

Overskuddet går til klubbens prosjekter. ■

Frigjøringsjubileet 2014 på Samovarteateret i Kirkenes

Det var i Finnmark at vår del av landet forsvant i et flammehav eller et bombetokt under andre verdenskrig. Kirkenes hadde over 1000 flyalarmer, over 300 bombeangrep, og det oppholdt seg mer enn 70000 tyske soldater her. Ikke alle var tyske, men de hørte med til den tyske hær.

AV KARIN BJØRKWALL DANIELSEN, PRESIDENT I KIRKENESKLUBBEN

I oktober 1944 kom den russiske arme og jagde tyskerne ut av Øst-Finnmark, vi ble fri, 7 måneder før resten av Norge var fritt.

Hvordan var det å være barn i Kirkenes under krigen, eller å vokse opp med de sår og skygger som krigen etterlot seg?

Vårt lokale teater, Samovarteateret, satte opp forestillingen som fikk navnet «Sånn kom hele verden inn gjennom døra». Soroptimist i Kirkenesklubben Anne-Karin Gade Lundlie var et slikt krigsbarn. Hun, sammen med to andre krigsbarn, Svea Andersen og Kurt Sandvik, som hadde østerisk far, sto på scenen og fortalte sine historier.

Anne-Karin hadde sin debut på en teaterscene i denne forestillingen, en flott prestasjon.

Det var sterke historier disse tre hadde å fortelle, og det var mange tårevåte øyne blant publikum både under og etter forestillingen.

Anne-Karin sa etter forestillingen: «Det er viktig å få fortalt disse historiene videre. I historiebøkene er det meste hoppet elegant over, og jeg synes det er interessant at det nå diskuteres om krigshistorien i nord burde bli obligatorisk pensum for alle skoleelever i hele landet.»

«Dette er en viktig og kunstnerisk sterk påminnelse om at vennskap og medmenneskelighet er sterkere enn politiske påbud og forordninger og overlever alt» sier anmelderen Ida Loe Larsen.

Regien var ved teatersjef Bente Andersen. ■

Flekkefjord-klubben var aktiv under TV-aksjonens innsamling

Flekkefjord-klubben var aktiv under TV-aksjonens innsamling i oktober og fikk både omtale og bilde i Avisen Agder i følgende artikkel av LARS FRØSLAND.

Barna stilte opp på årets TV-aksjon

I går gikk tusenvis av bøssebærere til hus-stander i hele Norge. I Flekkefjord var engasjementet stort, og mange sto klare med lommebøkene. Burmeserne Sadek og Tarek Ayob delte med glede, og flere andre barn tok fatt på bena og var med som bøssebærere i Flekkefjord.

– Klart vi skal gi, sa moren til Tarek og Sadek. Hun fant frem lommeboken og penger, og gav pengene til sine sønner. De la pengene trygt i bøssen som fedabuen May Britt Briseid bar.

Årets TV-aksjon gikk nemlig til Kirkens Nødhjelps arbeid som skal være med på å gi varig tilgang til rent vann for én million mennesker.

Det er 40 år siden TV-aksjonen for første gang ble arrangert, og det har blitt landets desidert viktigste innsamling.

Flekkefjæringene stilte som vanlig opp, og med pågangsmot ble de aller fleste husstander besøkt i løpet av gårsdagen.

Organisasjon:

Blant dem som gikk med bøsser var damene i Soroptimist-klubb i Flekkefjord. De var en gjeng på åtte damer som var klare for å gjøre sine bidrag for innsamlingen.

Vi har jobbet med et vannprosjekt i Tanzania. Vårt prosjekt handler om brønner som er tilknyttet skoler, fortelles det fra de engasjerte damene.

Slagordet til årets TV-aksjon «Vann forandrer alt», er virkelig et tema som engasjerer. Samtalene blant dem som var bøssebærere handlet mye om nettopp vann. Flekkefjæringene mente dette var et godt formål.

Mange barn

Det er ingen grunn til å mistenke at dugnadsånden i forbindelse med TV-aksjonen vil falle i tiden fremover.

Svært mange foreldre tok med sine barn på spaseraturen

med bøssene. Barna fikk være med og se hvordan det fungerer, og hvor viktig det er med giverglede.

Dette var gøy, sa søstrene Julie og Sara Nesheim. Det hjalp nok på at de fikk noen deilige kakestykker, men søstrene stilte villig opp og tok tak i innsamlingsbøssene og tok fatt på bena.

Pengene ble telt opp i SR-Bank gjennom kvelden. ■

Nye medlemmer i Sigdal

Andrea Muller, Anne Marie Olsen, Nelly De Conti sammen med ekstensjonsansv. Toril M. Staxrud (bak f.v.).

Vi minnes Solveig Hagemann

Vårt eldste medlem Solveig Hagemann døde 14.04. 2014 etter et kort opphold på lindrende enhet ved Presterudsenteret i Hamar. Solveig var født 27.04.1929 på Lille Ree gård i Stange. Minner fra oppveksten delte hun med oss i sine fem minutter. Vi husker "Juleforberedelser heme" som sto på trykk i Soroptimas julenummer i 2012.

Av utdannelse var Solveig konditormester. Hun drev i mange år det populære Sickels konditori i Hamar. Kvalitet var kjenne-tegnet på alt hun foretok seg i arbeidet, i klubben og privat. Solveig var 33 år da hun ble medlem av Hamar Soroptimistklubb i 1962. Hun holdt medlemskapet aktivt til sin død og har med sine 52 år som soroptimist rekorden i vår klubb. Solveig var stolt og glad over å være soroptimist. Vennskap betydde mye for henne og hun spredde glede rundt seg. Hun knyttet nære forbindelser med medlemmer fra andre klubber i den tiden hun deltok på landsmøter og distriktsmøter. I mange år holdt hun kontakten med vår vennskapsklubb Fredrikssund i Danmark og inviterte gjester derfra. Med medlemmer i vår svenske vennskapsklubb Karlstad, hadde hun også nær kontakt. Hun oppfordret våre yngre medlemmer til å delta på soroptimistarrangementer i inn- og utland for virkelig å få innblikk i vår organisasjon.

Solveig var president i klubben fra 1970-72 og innehadde flere tillitsverv før og etter denne perioden. Etter presidentperioden var hun distrikts-kontakt for Øst 2. Hun var gudmor for Gjøvikklubben som ble chartret i 1975. Solveig nedla mye arbeid ved etableringen av klubben og fulgte den godt opp de første årene. Det var til stor glede for Solveig da hun ved slutten av livet fikk hilsener fra klubben som nå er den største i vårt distrikt.

Det er med stor sorg vi har tatt farvel med Solveig. Vi lyser fred over hennes minne.

For Hamar Soroptimistklubb, Astrid Thorshaug, president

Stjørdal soroptimistklubb

På november-møtet i Stjørdal soroptimistklubb ble Marthe Ree Lian tatt opp som medlem. Marthe har mesterbrev i kjemisk rensing og driver flere renseri i begge trøndelagsfylkene. Hun blir medlem nr. 24 i klubben vår, og vi ønsker henne hjertelig velkommen.

Fra venstre Solveig Waaler, president i klubben, Guri Sandtrø, fadder og sekretær og Marthe Ree Lian.

Nye medlemmer

ARENDALE	Gry Larsen
ARENDALE	Tove Mette Kaastad
BERGEN	Sue Janne Alsaker
BERGEN	Margaret Espedal
DRAMMEN	Pia Kongsten
DRAMMEN	Oddrun Weierud
SANDNES	Helene Kylesø Waage
STJØRDAL	Marthe Ree Lian
RINGSAKER	Ann Kathrin Melheim
SANDEFJORD	Mette Bjerkenes Rishovd
SORTLAND	Marit Fredriksen
LISTER	Gunn Andreassen
RINGERIKE	Anne Marthe Weberg
RINGERIKE	Cecilia von Hafenbrad
RINGERIKE	Bente Krogstad
RINGERIKE	Inger Synnøve Kammerud
RINGERIKE	Hanne Redner
RINGERIKE	Gro Redner
RINGERIKE	Bente Steffensrud
RINGERIKE	Kristin Wennevold Tronrud
RINGERIKE	Marianne Tollefsen Bakken
RINGERIKE	Bente Johnsrud
FREDRIKSTAD	Wenche Seifert

Vi minnes Inger Cathrine Spangen

Inger Cathrine Spangen gikk bort 4. oktober 2014.

Mindre enn tre uker etter at klubben fikk vite at vårt kjære medlem Inger Cathrine Spangen var uhelbredelig syk, mottok vi budskapet om hennes død. Hun bar vissheten om at hun snart skulle miste livet uten å beklage seg.

Inger Cathrine ble soroptimist i 1985 og har siden vært et aktivt

medlem som flere ganger har hatt tillitsverv i klubben som kasserer og sekretær. Hun var en ekte soroptimist i ordets rette betydning! Inger Cathrine var utdannet bibliotekar og startet som barnebokbibliotekar i 1963. Barnebøker var et av hennes store interessefelt og hun var en viktig initiativtaker til å få opprettet Norsk Barnebok-institutt i 1979. Hun var i mange år først styreleder og deretter styremedlem fram til 1988 ved dette instituttet.

Hun ble ansatt ved Statens bibliotekskole i 1972. Hennes spesialfelt kom til å bli katalogisering. Hun ble autoriteten på området, også internasjonalt. Hun tilpasset det internasjonale regelverket for katalogisering til norske forhold. Hun publiserte fagartikler, laget læremidler og motiverte studentene i et fag som ellers kunne fortone seg litt tørt. Et annet interessefelt var bruk av kilder i faglitteratur og hun skrev Referansehåndboken, et nyttig redskap for alle som vil lære kildebruk og siteringsteknikk. Fra 1987 var hun undervisningsleder ved Bibliotekskolen, som fra 1994

ble en del av Høgskolen i Oslo. Hun var en ryddig og effektiv administrator med meget stor arbeidskapasitet. Hun la et godt grunnlag for utvikling av nye studieprogrammer - som fjernundervisning, mastergrader, arkivutdanning og etter hvert doktorgradsprogram. For sin store innsats ble hun tildelt Norsk Bibliotekforenings hederspris i 2004.

Minneordene som kollegene trakk fram om Inger Cathrine var at hun alltid hadde tid til sine studenter og kolleger. Videre at hun kombinerte tydelige krav til faglighet og kvalitet med omsorg og lojalitet. Hun var en person som aldri fremhevet seg selv, men som alltid inspirerte andre. På minnestunden tegnet familien et bilde av en kjær søster, svigerinne og en enestående tante Titti, for både nevøer, nieser, og grandnevøer og grandnieser. Hun viste alltid et stort engasjement og omsorg for både de yngre og de voksne i familien. Hun likte å samle familie og venner, både i Ivan Bjørndalsgate og i sin deilige kolonihage. Mange er det som har nytt godt av Inger Cathrines store gjestfrihet. Som lærer satte Inger Cathrine spor hos mange og vil bli husket som en nasjonal og internasjonal kapasitet i mange år framover. Hun var en høyt respektert person som var en stor faglig autoritet og hun møtte sine medmennesker på en vennlig og respektfull måte.

Vi minnes henne i takknemmelighet og lyser fred over Inger Cathrines minne.

Oslo Soroptimistklubb

Anna Marie Moesmand og Guri Valleik Håbjørg

Vi minnes Wenche Bjarnedotter Sørfonden

Wenche Bjarnedotter Sørfonden ble født 10.06.1955 i Korpervik og vokste opp på Ørnes og i Bergen. Hun ble utdannet sykepleier i 1979 og ble Cand. polit. ved Universitetet i Bergen i 1996. Wenche hadde klinisk erfaring som sykepleier og undervisnings erfaring. Siden 1999 var hun engasjert i pasient- og pårørende-opplæring i forbindelse med etableringen av Lærings- og mestringssentrene. Fra 2000 var hun medlem i referansegruppen for Nasjonalt kompetansesenter for læring og mestring ved kronisk sykdom, et verv hun skjøttet helt til det siste. 17. november 2009 disputerte Wenche ved Haukeland Universitetssykehus med avhandlingen «Det blir i familien – en kvalitativ studie av ektepars erfaringer med å leve med leddgikt». Noe av det viktigste hun så i sitt arbeid og studie, var nødvendigheten av å involvere pårørende i arbeidet med kronisk syke pasienter. Denne erfaringen og kunnskapen ble viktig for henne å formidle videre til stu-

denter og kollegaer. Wenche har i mange år vært ansatt og undervist/forsket ved Universitetet i Nordland, et arbeid hun var sterkt engasjert i, og som hun stod i helt til sykdommen fikk overtaket. Wenche har vært medlem av Bodø Soroptimistklubb siden 2003. Hun har vært et aktivt medlem som har deltatt i styrearbeid og vært vise-president i klubben. Wenche var engasjert og modig, nøyaktig og kvalitetsbevisst. Hun var en eminent formidler av kunnskap og fikk mye god tilbakemelding fra studenter og andre. Wenche arbeidet helt til det siste selv om hun slet med alvorlig sykdom. Men hun hadde også overskudd til å glede seg sammen med barn og barnebarn.

«Din styrke og modighet berørte oss alle. Din visdom så uendelig stor. Din glede for livet og andre, gjorde deg så god.»

Vi savner Wenche for alt det hun var og lyser fred over hennes minne.

Bokhyørnet

AV SISSEL HAUGEN

Å slentre plystrende forbi kirkegården

av Susan Crandall

“Pappan min sier at når du gjør noe for å avlede tankene fra din verste frykt, er det som å slentre plystrende forbi kirkegården”. Likte du Barnepiken, vil du like denne boka av Susan Crandall.

Møt Starla, ei ni år gammel jente som bor i Sørstatene. Hun er som ni-åringer flest, aktiv, nysgjerrig og med stor rettferdighetssans. Far, Porter, jobber på en borerigg i gulfen og er

sjelden hjemme. Mor, Lulu, har søkt lykken i Nashville og finnes bare i enkelte bursdagskort. Så Starla vokser opp hos sin strenge farmor (Mamie) som har ett mål for barnebarne; at hun ikke skal bli som sin mor.

I den strenge oppdragelsen, møter Starla mye motstand. Det er ikke mye galt hun skal gjøre før hun får husarrest. Til og med på nasjonaldagen har hun husarrest. Men hun vil jo så gjerne være med på feiringa, så hun sniker seg ut, bare for å bli oppdaget av en av farmorens venninner som truer med forbedringsanstalt hvis hun ikke går hjem sporenstreks! Det er da Starla rømmer, impulsivt og dårlig forberedt, til Nashville for å finne mor.

Veien til Nashville er lang, og det er mange humper i veien før hun kommer så langt. Hva hun opplever langs veien vil jeg ikke røpe her, men jentungen får føle raseskillet bokstavelig talt på kroppen. Starlas rettferdighetssans blir også satt på prøve etter som hennes horisont blir utvidet.

Å slentre plystrende forbi kirkegården er ei flott og magisk bok om raseskillet i Sørstatene. Den er også ei bok om familieband; “det er ikke bare snakk om blodsband, vet du. Familier er mennesker som passer på hverandre og ikke glemmer seg bak hemmeligheter”.

Oppskrift

Flaskegresskar- suppe

Ingredienser

- 1 Flaskegresskar (butternut squash)
- 1 løk
- 2 fedd hvitløk (valgfritt)
- 2 pastinakk (ett brett)
- 2 gulrøtter
- Matolje
- Vann

Gresskaret skrelles, og deles opp i passende biter. Kjernene skal ikke med. De øvrige grønnsakene skrelles og grovhakkes og legges i en oljet langpanne sammen med gresskaret. Ha gjerne litt olje over. Bakes i ovn på ca 200 grader til de er myke. Tiden det tar avhenger av størrelsen på bitene. Gresskaret trenger lengre tid i ovnen enn løken og pastinakken.

Kjør de ferdig bakte grønnsakene i en hurtigmikser (eller bruk stavmikser) sammen med vann. Akkurat nok vann til passe konsistens på suppa.

Denne oppskriften gir fire eller fem porsjoner, avhengig av størrelsen på flaskegresskaret.

Alt blir bra med bacon til! Kan også spises både med og uten brød.

Håper det vil smake!

B-blad

Norsk Soroptima
v/Synnøve Fagerhaug
Syvermarka 56, 6012 ÅLESUND

Den kvite fuglen

Vil einkvan deg vel,
flyg ein kvit fugl or hans hjarta,
kjem til deg
og kvitrar kjærleg.
Vil einkvan vondt,
kjem svart fugl,
set seg på stein,
stirer stingande.
Til kvardags har alle fuglar
mellomfargar.

Men ligg du i avgrunnen,
står du på tinden,
da er alle fuglar
kvite ell svarte.
Gløym aldri aldri
den kvite fuglen
som kom i avgrunnen
og kom på tinden!

Ragnvald Skrede

Oppslagstavla

Norske soroptimisters
utdanningsfond
bankgiro
2050.29.08511

Nytt kontonr Moldovaprojekt
2801.13.38765 (gammelt xxx.18.78155)

Norske Soroptimisters
vannprosjekter i
Moldova
Bankgiro 2801.21.62369

Sekretærinformasjon

Klubbene er nå selv ansvarlige for å holde informasjonen om sine medlemmer oppdatert i vårt medlemsregister.

Dette gjelder alle inn- og utmeldinger og endringer i medlemsopplysninger.

MEN - klubbene skal fortsatt sende inn melding til landssekretæren etter årsmøtene om hvem som er valgt til de ulike styreverv for påfølgende soroptimistår.

Disse opplysningene skal klubben IKKE legge inn. Frist for innsending er 1. mai.

Elektronisk skjema ligger på www.soroptimistnorway.no/skjema

Aktuelle webadresser

Stoff til Soroptima sendes til
soroptima@soroptimistnorway.no

Soroptimist International
www.soroptimistinternational.org

Rapportering av prosjekter
<http://reports.soroptimistinternational.org/reports>

Europaføderasjonen
www.soroptimisteurope.org

Soroptimist Project Matching
www.soroptimistprojects.org

FOKUS:
www.fokuskvinner.no

FNs kvinneorganisasjon:
www.unwomen.org

FN-sambandet:
www.fn.no

Viktige datoer

Frist for stoff til neste Soroptima
Den 5. måneden før utgivelse

20. januar 2015:
Frist for å sende forslag til Valgkomiteen

15. februar:
Frist for forslag til Ung observatør til R&L møte

15. februar:
Frist for søknad stipend til SI-kongress Istanbul

28. februar:
Påmelding til R&L møte i Stavanger

Annonsepriser

Helside - kr. 2.800,- 1/4 side - kr. 700,-
1/2 side - kr. 1.400,- 1/8 side - kr. 350,-